

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 4/2025
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Бранка Берчека, због кривичног дела убиство из члана 47. став 2. тачка 4) КЗ РС у покушају у вези члана 19. и саизвршилаштву у вези члана 22. КЗ СРЈ и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранка Берчека, адвоката Александра Ковачевића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 12/10 Куо По1 174/24 од 12.11.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж По1 уо 53/24 од 03.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранка Берчека, адвоката Александра Ковачевића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 12/10 Куо По1 174/24 од 12.11.2024. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж По1 уо 53/24 од 03.12.2024. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 12/10 Куо По1 174/24 од 12.11.2024. године одбачена је молба окривљеног Бранка Берчека за пуштање на условни отпуст од 01.11.2024. године.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж По1 уо 53/24 од 03.12.2024. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Бранка Берчека и његовог браниоца, адвоката Александра Ковачевића, изјављене против решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 12/10 Куо По1 174/24 од 12.11.2024. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Бранка Берчека, адвокат Александар Ковачевић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ, као и повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 3) ЗКП и члана 438. став 1. и 2. ЗКП, са предлогом да Врховни суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев као основан и вратити предмет Апелационом суду у Београду на поновно суђење, као и да, на основу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, окривљеног и браниоца обавести о седници већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног Бранка Берчека наводи да су првостепени и другостепени суд у побијаним правноснажним решењима одбацујући молбу за условно отпуштање са издржавања јединствене казне затвора у трајању од четрдесет година и одбијајући као неосноване жалбе окривљеног и браниоца, учинили повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, јер су приликом одлучивања о условном отпусту окривљеног Бранка Берчека применили одредбу члана 46. став 1. Кривичног законика („Сл. Гласник РС“ бр.35/19), коју суд није могао применити, с обзиром да је исти неповољнији за окривљеног. Наведеном одредбом је предвиђена могућност подношења молбе за условни отпуст након издржане 2/3 казне затвора. Суд је био дужан, по ставу одбране, да сходно члану 5. КЗ на окривљеног примени закон који је за њега најповољнији, односно најблажи, а очигледно је да је за окривљеног Бранка Берчека блажи закон који је важио у време када је окривљени извршио кривично дело, односно члан 9. став 1. Кривичног законика Републике Србије („Сл. Гласник РС“ бр.67/03), којим је предвиђена могућност за подношење молбе за условни отпуст након издржане 1/2 казне затвора. Бранилац сматра да се у конкретном случају ради о материјалноправном институту, а не о процесноправном, те да се у односу на овај институт примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а то је члан 9. тада важећег КЗ РС.

Врховни суд изнете наводе браниоца окривљеног оцењује неоснованим.

Одредбом члана 46. став 1. Кривичног законика („Сл.гласник РС“, бр.35/19) прописано је да ће суд осуђеног који је изржао две трећине казне затвора условно отпустити са издржавања казне, ако се у току издржавања казне тако поправио да се може са основом очекивати да ће се на слободи добро владати, а нарочито да до истека времена за које је изречена казна не учини ново

кривично дело. При оцени да ли ће се осуђени условно отпустити узеоће се у обзир његово владање за време издржавања казне, извршавања радних обавеза, с обзиром на његову радну способност, као и друге околности које указују да осуђени док траје условни отпуст неће извршити ново кривично дело. Не може се условно отпустити осуђени који је током издржавања казне два пута кажњаван за теже дисциплинске преступе и коме су одузете додељене погодности.

Одредбом члана 9. став 1. Кривичног законика Републике Србије („Сл.гласник РС“ 67/03) прописано је да осуђени који је издржао половину казне затвора може се условно отпустити са издржавања казне ако се у току издржавања казне тако поправио да се може са основом очекивати да ће се на слободи добро владати, а нарочито да неће вршити кривична дела.

По ставу Врховног суда, примена одредбе члана 5. КЗ односно примена блажег закона на учиниоца кривичног дела могућа је само до правноснажног окончања предметног кривичног поступка, а приликом одлучивања о испуњености услова за условни отпуст примењују се одредбе закона који важи у време извршења казне, односно доношења одлуке о условном отпусту, а не у време извршења кривичног дела. Стога су побијана решења донета правилном применом одредби закона који је важио у време извршења казне – члана 46. став 1. КЗ („Сл.гласник РС“, бр.35/19), а наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, неосновани.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, међутим како наведена повреда не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости у оквиру повреда побројаних у члану 485. став 4. ЗКП, то се Врховни суд у разматрање ових навода није упуштао.

Такође, бранилац окривљеног у захтеву истиче и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као и члана 438. став 1. и 2. ЗКП, али наведене повреде не образлаже, па у том делу захтев нема прописани садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП. Стога се Врховни суд у разматрање и оцену ових навода такође није упуштао.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаном пресудом није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранка Берчека, адвоката Александра Ковачевића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић